

Civilizația lecturii

Monografia

de Manuela Zănescu

Înțelesurile diferite ale termenului monografie impun o clarificare terminologică. *Monografie* este un cuvânt compus, provenit din limba greacă: *mono* cu sensul de *unic, singur* și *grapho* având înțelesul de *a scrie*. Cuvântul care a pătruns în limba română prin filieră franceză, *monografie*, apare acum în dicționar¹ definit astfel: *Studiu științific amplu asupra unui subiect anumit, tratat detaliat și cvasiexhaustiv. – Din fr. Monographie. Avem, ca derivat din acest substantiv, și verbul a monografî, cu înțelesul de a cerceta un subiect sub toate aspectele. Nu este precizat însă în dicționarele românești faptul că acest studiu amplu poate avea ca obiect o persoană, o secvență de viață socială (viața militarilor, intelectualitatea, lume academică² etc).*

În zona academică, științifică, *monografia* reprezintă un studiu amplu asupra unei teme din orice știință. Cel mai frecvent întâlnite lucrări monografice sunt cele istorice și geografice, însă monografiile s-au scris și se scriu pentru toate domeniile științei. În domeniul sociologiei, monografia este o anchetă a unui fapt social, bazată pe observarea directă. *Metoda monografică* a Școlii Gustiene³ presupune observarea directă și exhaustivă a obiectului de studiu, iar descrierea și analizarea subiectului urmărit presupun utilizarea mai multor metode de cercetare. În antropologie, monografia reprezintă o descriere detaliată și contextualizată, o frescă monografică realizată prin intermediul

interviului etnografic, întreprins prin metoda observației participative.

În accepțiune biblioteconomică, termenul *monografie* este foarte larg. Bibliotecarii numesc *monografie* orice „publicație neperiodică care apare într-un singur volum sau într-un număr limitat de volume”, sau un „document rezultat în urma cercetării exhaustive a unui subiect”⁴ care nu are apariție serială, adică orice volum care tratează un anumit subiect, indiferent de formă sau suportul pe care acesta apare. În general, monografiile de bibliotecă sunt grupate, conform CZU (Clasificării Zecimale Universale) la clasa „02”- biblioteconomie, având indicele „027.53”- pentru bibliotecă publică și „027.7”- pentru bibliotecă universitară, la care se pot adăuga indici auxiliari de formă, geografici etc.

Monografiile istorice conțin prezentări și analize ale documentelor din arhive, ale documentelor primare specifice instituției și, bineînțeles, o prezentare a momentelor importante în ordine cronologică. Despre monografia istorică, Vasile Docea afirmă că este un studiu situat la granița dintre istorie și antropologie culturală: „modalitatea prin care se manifestă memoria colectivă.”⁵ Premisele politice, sociale și economice au stat la baza creării și evoluției bibliotecilor și din acest motiv se pot delimita intervale de timp, în funcție de care se poate organiza diacronic istoria bibliotecii. „Unele monografii au fost scrise din patriotism

¹ DEX-Dicționar explicativ al limbii române, Academia Română, Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan”, București, Univers Enciclopedic, 1998, p. 650.

² Istoricul Lucian Nastasă ilustrează în lucrările sale monografice, intelectualitatea și lumea academică.

³ Dimitrie Gusti (1880-1955), fondatorul Școlii sociologice din București, inițiatorul și creatorul cercetării monografice a satelor.

⁴ Mircea Regneală, *Dicționar explicativ de biblioteconomie și știința informării*, vol. II, M-Z, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, FABR, 2001, p.45.

⁵ Vasile Docea, *History, Ideology and Collective Memory*, în „Acta Sapientiae. European and Regional Studies”, vol. 1, nr. 1, 2010, pp.83-102, <http://www.acta.sapientia.ro/acta-euro/C1-1/euro11-5.pdf>, accesat la 08.09.2018.

național sau la comandă politică”, afirmă istoricul Ioan Hațegan.⁶ Pentru a putea cunoaște mai bine acest mod de a scrie istoria și de a prezenta instituțiile bibliotecare avem în vedere câteva dintre lucrările monografice despre biblioteci din România, apărute în a doua jumătate a secolului al XX-lea, dar și după anul 2000. Însă istoria bibliotecilor nu cuprinde numai istoria instituției, ci și istoria colecțiilor, nu este doar o istorie a administrării și a organizării bibliotecilor. De aceea vom avea în vedere și lucrări de istorie a bibliotecilor care trec de zona administrativă și fac o analiză a contextului politic care a determinat constituirea colecțiilor.

Există, așadar, numeroase tipuri de cercetări care poartă denumirea de monografie. Întâlnim frecvent monografiile: istorice, geografice (regionale sau pentru localități), complete, detaliate, scurte, sintetice, biografice, lingvistice, literare și am putea continua. Având un spectru atât de larg și diversificat de realizare a unei astfel de lucrări, rămâne la latitudinea autorilor să decidă organizarea și modul de prezentare a monografiilor pentru domeniile pe care le cercetează.

Ne vom concentra atenția numai asupra monografiilor istorice scrise pentru bibliotecile din România, pentru a realiza o clasificare a lor în funcție de modul în care au fost concepute monografiile istorice de biblioteci în perioada cuprinsă între 1950 și 2015. Am ales ca perioadă de referință anii '50, deoarece 1951 marchează o nouă etapă în biblioteconomia românească, odată cu apariția *Hotărârii Consiliului de Miniștri 1542/1951*, privind măsurile ce trebuie luate pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor. Regimul comunist aduce schimbări profunde în biblioteci, cu repercusiuni asupra domeniului culturii și educației. Acest act legislativ a fost apreciat ca fiind un document cu valoare de lege a bibliotecilor. Implicarea politico-ideologică în organizarea

bibliotecilor determină evoluția acestora în a doua jumătate a secolului al XX-lea. Din acest motiv am dorit să supunem analizei monografiile istorice care s-au realizat pentru biblioteci doar începând de la promulgarea acestui act normativ.

Monografia - o istorie instituțională

Bibliotecile, instituții de cultură și educație, agenții sociale, sunt indispensabile în special în procesul de învățământ. Pentru a studia aceste instituții în evoluția lor se impune o abordare interculturală în ceea ce privește cercetarea din perspectivă istorică. Sunt numeroase studii, cu precădere în spațiul anglofon, referitoare la modul în care se studiază istoria unor astfel de instituții. Metoda istorică, cea mai frecvent folosită, aceea de narare a evenimentelor pornind de la izvoare, de cronică a trecutului, a rămas în umbră din a doua jumătate a secolului al XX-lea, când o serie de cercetători ai istoriei bibliotecii⁷, din Marea Britanie și din Statele Unite ale Americii, au propus o nouă abordare, cea a istoriei sociale.

Istoria socială acordă o atenție deosebită societății sub toate aspectele ei: instituții, grupuri de persoane, activități etc. și se statuează ca o formă de cercetare pluridisciplinară prin investigarea totalității aspectelor sociale. Bazele acestui tip de abordare a trecutului le pun inițiatorii Școlii de la Annales, istoricii Max Bloch și Lucien Febvre. Cunoscătorii ai ideilor promovate de Max Weber⁸, reprezentanții Școlii de la Annales, aduc între preocupările istoricilor studiul istoriei instituționale, al istoriei ideilor și mentalităților, viața, familia, cultura precum și subiecte sociale ca religia, sclavia, ș.a., iar istoria are acum ca obiect de analiză societatea și toate transformările ce apar de-a lungul timpului dar și persoanele din societate⁹.

⁶ Ioan Hațegan, *Ghid pentru elaborarea monografiilor rurale*, Timișoara, Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, Editura Banatul, 2006, p. 17.

⁷ În Statele Unite ale Americii, *American Library History Round Table* (ALHRT) s-a înființat în 1947, ca o diviziune a Asociației Bibliotecarilor din America (ALA), devenită *Library History Round Table* (LHR). În cadrul acestei secțiuni sunt sprijinite și încurajate cercetările în istoria bibliotecilor. Comitetul de organizare al acestei secțiuni publică o serie de cărți și revista „Libraries: culture, History and Society”.

⁸ Max Weber (1864-1920), sociolog, filosof german, economist, fondator al sociologiei, promovează antipozitivismul ca metodă de cercetare. Combate, prin ideile sale, materialismul istoric al lui Marx.

⁹ *Max Weber: The theory of social and economic organization*, translated by A.M. Henderson and Talcott Parsons, edited with an Introduction by Talcott Parsons, Glencoe, Illinois, The Free Press, 1947. Traducere în limba română realizată de M.Z.

Cercetarea din perspectiva istoriei sociale presupune utilizarea unor metode specifice mai multor domenii ca: istoria, sociologia, antropologia. Când vorbim despre instituție trebuie să analizăm contextul în care aceasta își exercită rolul. Putem afirma că instituțiile sunt guvernate de un set de reguli prestabilite, reguli care deservesc interesele unor actori de pe scena socială, reguli prin intermediul cărora se urmărește eficientizarea muncii. Istoria instituțională, care conține cercetările asupra instituțiilor, este un subdomeniu de studii care înglobează cercetări istorice în vederea cunoașterii trecutului și înțelegerii cauzelor care au determinat prezentul. Istoria instituțională s-a dezvoltat în ultimii ani, prin dezbaterile teoretice și lucrările ce tratează problema istoriei, prin cercetări de profunzime.

Cu ce se ocupă istoria instituțională? Relatează trecutul instituțiilor integrându-l și teoretizându-l în context cultural, social-politic și economic. Rezultatul acestor analize și studii ajută instituțiile să folosească "istoria retorică" drept resursă strategică.¹⁰ O istorie instituțională întocmește și sintetizează lecții pentru organizațiile și partenerii de cercetare, precum și pentru alte instituții de educație și/sau cultură aflate în circumstanțe similare. Aceste studii pot fi utilizate pentru documentarea instituțională necesară în diverse programe și proiecte; pentru a diagnostica sistemul de inovare și pentru a evidenția barierele și mecanismele care pot duce la schimbare.

Istoria oricărei instituții poate fi scrisă și folosind metoda etnografică a interviului, a colectării mărturiilor angajaților pentru a construi o cronologie, pentru a obține o înțelegere clară a rolurilor și relațiilor, pentru a afla ce declanșează succesul și pentru a putea reflecta asupra eșecurilor.

În studiul intitulat *American Library History Literature, 1947-1997: Theoretical perspective?*, Wayne A. Wiegand¹¹ consideră bibliotecile ca fiind agenți ai controlului social pe care îl exercită clasele superioare ce doresc să

influențeze masele care frecventează biblioteca. Tot el consideră că majoritatea monografiilor despre biblioteci tind să celebreze și nu să analizeze instituția pe care o prezintă. Aceste lucrări se bazează pe surse secundare, deja publicate, pe care le analizează și nu pe surse primare nepublicate, pe manuscrise sau pe consultarea arhivelor naționale.¹² Este necesară o privire critică asupra istoriei bibliotecilor, pentru că aceste instituții trebuie examinate din perspectiva unei construcții sociale a realității și a consumului de cultură.

Clasificarea monografiilor de biblioteci

Între lucrările de biblioteconomie din România găsim numeroase volume ce tratează istoria bibliotecilor, însă nu și preocupări concrete de teoretizare a domeniului. Cele mai multe și mai vechi lucrări care analizează modul de scriere a istoriei bibliotecilor aparțin cercetătorilor din Statele Unite ale Americii. Aceștia au abordat nu doar tipurile de istorii și metodele de cercetare necesare scrierii unor astfel de studii, ci și importanța acestor lucrări în domeniul biblioteconomic, în școlile care pregătesc viitorii specialiști. Nu putem discuta despre tipurile de monografii istorice fără să urmărim activitatea diviziunii American Library Association (ALA), care se ocupă de istoria bibliotecilor din a doua jumătate a secolului al XX-lea – Library History Round Table (LHRT).

Datorită formării profesionale pe care o au autorii istoriilor de biblioteci (nu toți sunt istorici), ca și scopului cu care aceste lucrări au fost realizate, monografiile de biblioteci sunt dificil de clasificat. Există între ele diferențe în ce privește utilizarea surselor de informare, a modului de organizare și prezentare a informațiilor. Aceste discrepanțe apar și din lipsa unui ghid, a unui îndrumar în ce privește scrierea unei monografii. Cercetarea bibliotecilor din punct de vedere istoric a constituit un subiect mult controversat între istoricii americani, pentru că unii consideră că metoda cercetării istorice nu este precisă și obiectivă, că nu

¹⁰ Paul C. Godfrey, John Hassard, Ellen S. O'Connor, Michael Rowlinson, Martin Ruef, *What Is Organizational History? Toward a Creative Synthesis of History and Organization Studies*, in „Academy of Management Review”, vol. 41, nr.4, 12 Jul 2016 <https://doi.org/10.5465/amr.2016.0040> accesat la 24.08.2018.

¹¹ Wayne A. Wiegand, (n.1946) istoric al bibliotecilor, profesor, autor al unor lucrări fundamentale în domeniu.

¹² *Library history research in America. Essays Commemorating the Fiftieth Anniversary of Library History Round Table*, Edited by Andrew B. Wertheimer, Donald G. Davis Jr, Washington D.C., Library of Congress The Center for the Book, 2000, p. 5.

are rigoarea și obiectivitatea metodelor experimentale și de investigare, însă toți sunt de acord că acest gen de scrieri contribuie la dezvoltarea domeniului biblioteconomic.

Jesse Hauk Sherra¹³ realizează, încă din anii '50, o clasificare utilă a lucrărilor de istorie bibliotecilor, grupându-le după *scop*, după *metodă* și după *subiect*.

a) În funcție de *scop*

Istoriile bibliotecii pot fi descriptive, narațiuni simple, cronologice a evenimentelor, fără o interpretare a datelor oferite, care nu stabilesc o cauzalitate între evenimente, societate și individ. Specifice acestei organizări sunt analele, cronicile și jurnalele, albumele și unele dintre lucrările aniversare.

b) După *subiect*

Autorul distinge o serie de lucrări care tratează un anumit subiect, o anumită temă. Sunt cuprinse în această categorie istorii ale unor instituții, ale unor grupuri sociale, sau a oricărei discipline din domeniul cunoașterii (de exemplu istorii ale literaturii, artei etc.). Sunt furnizate în aceste lucrări atribute ale subiectului ales: de ordin fizic, psihologic, economic sau social, în funcție de interpretarea aleasă. De exemplu, pentru istoria biblioteconomiei putem aminti lucrarea *Libraries and the organization of knowledge*.¹⁴

c) După *metoda* folosită

Putem să grupăm aceste monografii și în funcție de metoda de cercetare aleasă de autori în lucrările de istorie a instituției. *Metoda cantitativă*, specifică sociologiei - prin prezentarea datelor statistice, metode ale științelor umaniste dintre care este menționată *metoda reconstrucției imaginative* a trecutului, *metoda istorică* de

prezentare cronologică a temei, sunt câteva dintre opțiunile la care poate recurge cel care întocmește o monografie¹⁵.

Realitatea ne demonstrează că, în privința monografiilor istorice din țara noastră, lucrurile sunt mult mai nuanțate iar această clasificare devine insuficientă. Întâlnim deseori un mix de informații în fiecare dintre aceste lucrări, încât încadrarea lor într-o singură categorie este aproape imposibilă. De exemplu, la autorii ieșeni, care scriu despre Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” din Iași,¹⁶ unde prezentarea cronologică a evoluției bibliotecii și utilizarea informațiilor din documentele de arhivă este completată cu date referitoare la colecții. Bine documentată, lucrarea pune în valoare documentele de patrimoniu pe care biblioteca le deține, prezintă date cantitative despre instituție, despre dezvoltarea serviciilor și a colecțiilor, date legate de conducătorii bibliotecii.

Ronald L. Powell, profesor la Library and Information Science Program at Wayne State University, explică diferitele tipuri de cercetări istorice, sursele de utilizat și regulile care stau la baza cercetării bibliotecii din perspectivă istorică. Concluzia sa este că "există o nevoie continuă de cercetări istorice autentice în biblioteconomie pentru că domeniul se află în dezvoltare și transformare permanentă."¹⁷

În cartea lor, aflată acum la a șasea ediție, intitulată *Basic Research Methods for Librarians*¹⁸, Lynn Silipigni Connaway și Ronald R. Powell, cei doi specialiști în biblioteconomie acordă un capitol special cercetării istorice a bibliotecilor. Aflăm de aici care sunt sursele primare și cele secundare de consultat și analizat de către istorici (documentele oficiale, cum ar fi legile, rapoartele anuale ale organizațiilor, ziare și alte periodice, relatări ale martorilor evenimentelor, arhive manuscrise, scrisori și jurnale personale, biografii, autobiografii și memorii, studii istorice,

¹³ Jesse Hauk Sherra (1903-1982), bibliotecar american, autor a numeroase cărți de specialitate, pionier al utilizării și promovării tehnologiei informației în bibliotecă.

¹⁴ Jesse Hauk Sherra, *Op. cit.*

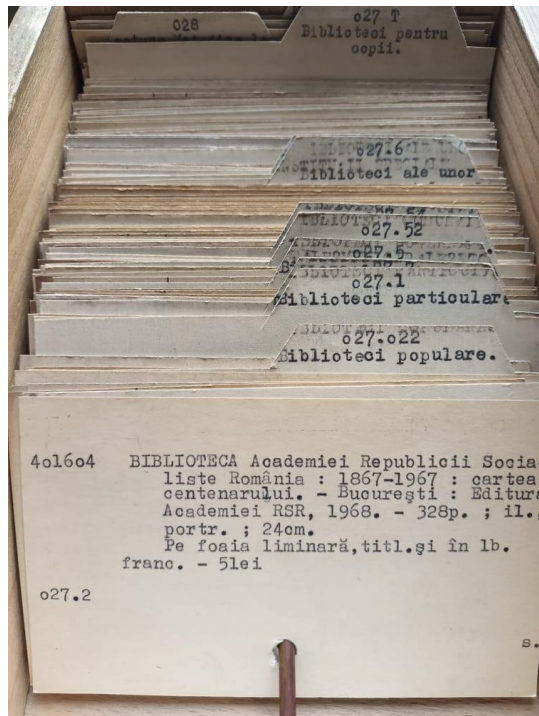
¹⁵ Jesse Hauk Sherra, *Historians, books and libraries: a survey of historical scholarship in relation to library resources, organization and services*, Cleveland, The Press of Western Reserved University, 1953, pp.5-9, la <https://archive.org/details/historiansbooks100sher>, accesat la 30.08.2018.

¹⁶ Nicoleta Popescu, Liviu Papuc, Radu Tătărucă, *Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”- Iași. Monografie*, Iași, s.n., 1989.

¹⁷ Lynn Silipigni Connaway, Ronald R. Powell, *Basic Research Methods for Librarians*, 5th edition, Santa Barbara, California, Libraries Unlimited, An Imprint of ABC-CLIO, LLC, 2010, p.177.

¹⁸ Idem, pp. 245-261.

scrieri literare, dovezi orale, memoriale, cataloage, programe, agende, descoperiri arheologice și geologice) și cum trebuie evaluate critic toate informațiile găsite.

Sertar cu fișe de cataloage, Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran”

Pentru că majoritatea monografiilor istorice sunt cronologizante, am reținut modul în care este definită *cronologia*: descrierea evenimentelor în ordinea apariției lor, ceea ce reprezintă un proces similar conceptului mai vechi al *cercetării istorice*¹⁹. Cronologia nu este altceva decât un prim pas în cercetarea istorică de unde cercetătorul dobândește informații pentru dezvoltarea ulterioară a lucrării sale. Istoriografia sau istoria intelectuală este cea care se referă la analizarea și interpretarea semnificației evenimentelor istorice în contextele lor și este considerată ca fiind adevărata cercetare

¹⁹ Ibidem., p.245.

²⁰ Tyrus Hillway, *Introduction to Research*, apud Lynn Silipigni Connaway, Ronald R. Powell, *Basic Research Methods for Librarians*, 5th edition, Santa Barbara, California, Libraries Unlimited, An Imprint of ABC-CLIO, LLC, 2010, pp. 247-248.

²¹ Orvin Lee Shiflett, *Clio's Claim: The Role of Historical Research in Library and Information Science*, in „Library trends”, 32(4), March, 1984, disponibil la, https://www.researchgate.net/publication/32960890_Clio's_Claim_The_Role_of_Historical_Research_in_Library_and_Information_Science

istorică pentru că îl poate conduce pe cercetător la o concluzie cu privire la adevărul probabil al unui eveniment din trecut prin studierea obiectelor disponibile pentru observație în prezent. Cele două dimensiuni ale istoriei sunt *timpul istoric* sau cronologia care ține cont de spațierea evenimentelor și modelelor, iar a doua dimensiune este *spațiul istoric* sau unde s-au produs evenimentele. Sunt menționate aici cele șase tipuri de cercetare istorică identificate de către Tyrus Hillway²⁰:

- 1) cercetare biografică;
- 2) istorii ale instituțiilor și organizațiilor;
- 3) investigarea surselor și a influențelor;
- 4) editarea și traducerea istorică de documente;
- 5) studierea istoriei ideilor;
- 6) compilarea bibliografiilor.

Despre studiul istoric al bibliotecilor, Orvin Lee Shiflett²¹, bibliotecar și profesor de biblioteconomie, membru al *Library History Round Table*, preocupat de biblioteconomia în mediul academic, susține utilizarea unor metode interactive de cercetare care să permită cercetătorilor explorarea vastelor fațete pe care le presupune investigarea istorică.

De valoarea practică a istoriei bibliotecilor și cum practicile curente pot fi îmbunătățite prin referire la erorile din trecut, este preocupat, într-un articol-manifest, Alistair Black²². Pentru ca istoria bibliotecii să devină mai atractivă, trebuie să existe o abordare teoretică. În mod tradițional, istoria bibliotecii a suferit de tendința de a descrie și de a nara, mai degrabă decât de a teoretiza și de a interpreta²³. În același articol, Black afirmă că abordarea istoriei bibliotecilor trebuie să se facă din perspectiva istoriei sociale. Istoria bibliotecii nu a ajuns încă pe deplin la revoluția istoriei sociale din anii 1960 și 1970, ea trebuie să urmeze o poziție post-structuralistă, punând accentul pe o analiză semiotică. Evaluarea construcției sociale, a semnificației, a practicilor și credințelor sociale comune, în termenii istoriei

[s Claim The Role of Historical Research in Library and Information Science](#), accesat la 4 ianuarie 2019.

²² Alistair Black a fost profesor la School of Information Sciences, University of Illinois USA din 2009, profesor și cercetător timp de 19 ani la Leeds Metropolitan University, UK.

²³ Alistair Black, *New Methodologies in Library History: a Manifesto for the 'New' Library History*, 11:1, p. 80, disponibil la DOI: 10.1179/lib.1995.11.1.76, accesat la 4 ianuarie 2019.

bibliotecii, ar putea însemna decodificarea semiotică a discursurilor și practicilor din mediul extern sau din mediul intern al bibliotecii (utilizatori, bibliotecari).

Dirk van Miert (profesor de istorie la Universitatea din Utrecht din Olanda), specializat în istorie culturală, susține că întreaga organizare a colecțiilor - de la depozitele închise până la metodele moderne de deschidere a depozitelor și punere a colecțiilor la acces liber, își au originea în contextul social. Din acest motiv, el recomandă celor care studiază istoria bibliotecii să țină cont de faptul că aceasta ar trebui să fie ghidată de întrebări bine contextualizate ce aparțin istoriei culturale²⁴.

Referindu-ne la istoria bibliotecilor, clasificările făcute de cercetătorii americani reprezintă un prim punct de sistematizare a lucrărilor pe această temă. În urma studierii acestui segment al cercetării biblioteconomice din România, putem să aplicăm clasificarea cercetătorilor americani, publicată în *Library history research in America*²⁵, monografiilor despre biblioteci din România și să le organizăm în următoarele categorii:

- Bibliografice și literatură de referințe;
- Biografice (biografii ale unor bibliologi);
- de instituții – în funcție de tipul bibliotecii (publică, academică, specializată, școlară, privată, arhive);
- de expertiză (pentru servicii de specialitate: achiziții, catalogare, informatizare, referințe, etc);
- de educație (instituții de educație care au servicii de bibliotecă);
- din perspectivă socio-culturală - tratează un subiect social sau cultural care le-a marcat dezvoltarea (cenzura, Fondul S);
- istorice, care tratează biblioteca din punct de vedere al evoluției istorice.

Pentru fiecare dintre aceste categorii există lucrări românești de istorie a bibliotecilor, cele mai multe fiind cele care se încadrează la monografiile de instituții, cele bibliografice. La polul opus sunt monografiile biografice și monografiile

care tratează un subiect cultural. Intre titlurile pe care le-am analizat sunt întâlnite frecvent situații în care apar într-o singură monografie mai multe dintre aceste categorii.

În încercarea de sistematizare a studiilor monografice din țara noastră, referitoare la biblioteci, am constatat că istoria bibliotecii apare în mod frecvent în lucrări ca:

1. Monografiile ale unor localități în care este prezentată și biblioteca;
2. Monografiile dedicate unor instituții care au în subordine biblioteci;
3. Monografiile dedicate istoriei unei biblioteci;
4. Monografiile sectoriale ce vizează o tematică sau o problemă legată de bibliotecă;
5. Biografiile ale unor bibliotecari sau fondatori de biblioteci.

O categorie distinctă de studii care se subscriu istoriei instituționale este cea a biografiilor unor personalități ale domeniului biblioteconomic. În interpretările recente ale istoriei contemporane sunt, deseori, incluse în această categorie: jurnale, memorii, scrisori sau chiar scrieri autobiografice. Acest gen de cercetări sunt o punte între literatură și istorie. Caracterizate prin abordări analitice a activității bibliotecarilor, ele sunt importante pentru istorici deoarece evidențiază contribuțiile lor substanțiale la domeniul biblioteconomic. În ce privește realizarea lor, autorii optează pentru biografii narative, cronologizate, episodice sau chiar dramatice. De regulă, semnatarii unor biografii sunt tot profesioniști ai domeniului în care personalitatea studiată a activat, altelei ele sunt create de scriitori sau de către istorici. În literatura de specialitate întâlnim și biografii colective, în care sunt prezentate viețile mai multor personalități. Într-o strânsă legătură cu acest tip de lucrări putem situa și bio-bibliografiile, care oferă o listă bibliografică a lucrărilor pe care personalitatea prezentată le-a publicat.

²⁴ Dirk van Miert, *A Conceptual Approach to Library History*, „Quaerendo” Vol. 46 Issue 2/3, 2016, p.205-221. disponibil la DOI: 10.1163/15700690-12341355, Ebsco Database: Library, Information Science & Technology Abstracts, accesat la 4 ianuarie 2019.

²⁵ *Library history research in America. Essays Commemorating the fiftieth Anniversary of Library History Round Table*, edited by Andrew B. Wertheimer, Donald G.Davis Jr., Washington D.C., Library of Congress The Center for the Book, 2000, pp.7-21.